

Міністерство освіти і науки України
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Харківська обласна державна адміністрація
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Національного університету державної фіскальної служби України
Державний університет «Житомирська політехніка»
Львівський торговельно-економічний університет
Всеукраїнська професійна громадська організація
«Спілка податкових консультантів України»
Могильовська філія ПУО «БІП-Інститут правознавства»
(Республіка Білорусь)
Вітебський державний університет ім. П.М. Машерова
(Республіка Білорусь)
Вентспільський університетський коледж (Латвія)
Сопотська Вища Школа (Польща)
Університет фінансів, бізнесу та підприємництва (Республіка Болгарія)
Університет Жиліни (Словацька Республіка)
Клайпедський університет прикладних наук (Литва)

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

**Матеріали I Міжнародної
науково-практичної конференції**

23 квітня 2020 р.

Харків
ХДУХТ
2020

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96
М55

Організаційний комітет:

Голова комітету: *О.І. Черевко*, д-р техн. наук, проф.

Заст. голови: *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф.; *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф.;
А.Л. Фоцан, канд. техн. наук, доц.

Члени оргкомітету: *Т.В. Андросова*, дир. ННІЕФ, канд. екон. наук., проф.; *Т.М. Афоніна*, кер. віддлу орг.-інформ. роботи; *В. Бартосова*, канд. екон. наук, доц.; *М.Г. Беспарточний*, д-р екон. наук, доц.; *В.В. Богатирьова*, д-р екон. наук, проф.; *О.М. Жданович*, нач. Видавництва; *Р. Вазов*, д-р філософії, доц.; *О.М. Жданович*, нач. Видавництва; *М. Живітер*, д-р екон. наук, проф., академік; *Л.Г. Карпова*, дир. Деп. науки і освіти ХОДА; *Н.Б. Кацуна*, канд. екон. наук, доц.; *Р. Кіндіріс*, д-р наук з упр., проф.; *О.В. Кот*, канд. екон. наук, доц.; *А.С. Крутова*, д-р екон. наук, проф.; *М.О. Кужелєв*, д-р екон. наук, проф.; *Т.В. Мединська*, канд. екон. наук, доц.; *В.В. М'якінька*, канд. екон. наук, доц.; *О.В. Олійник*, д-р екон. наук, проф.; *Л.І. Рубаненко*, през. АУЕ; *Т.О. Ставерська*, канд. екон. наук., доц.; *Т.В. Шталь*, д-р наук, проф.

Конференцію включено до переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2020 році згідно листа Міністерства освіти і науки України від 05.02.2020 р. № 22.1/10-280

Рекомендовано до видання вченою радою Харківського державного університету харчування та торгівлі, протокол № 7 від 19.02.2020 р.

М55 **Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід :** матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 23 квітня 2020 р. / редкол. : О. І. Черевко [та ін.] ; Харківський держ. ун-т харч. та торг. – Х. : ХДУХТ, 2020. – 277 с.

ISBN 978-966-405-497-0

Збірник містить матеріали доповідей учасників І Міжнародної науково-практичної конференції «Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід» (23 квітня 2020 року, ХДУХТ, м. Харків), у яких розглядаються фінансові важелі, обліково-аналітичне забезпечення, соціально-економічні та правові аспекти імплементації цілей сталого розвитку національної економіки з урахуванням міжнародного досвіду та орієнтацією на підвищення професійної компетентності фахівців з управління, адміністрування та міжнародних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96

ISBN 978-966-405-497-0

© Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2020

A. Shenogolets (*Simon Kuznets KhNUE, Kharkiv*)

K. Velychko, PhD in Economic, Associate Prof. (*Simon Kuznets KhNUE, Kharkiv*)

NON-TARIFF REGULATION OF FOREIGN TRADE ACTIVITIES IN UKRAINE

Ukraine's accession to the world economic system implies the definition of a clear and balanced state foreign economic policy, which requires fundamentally new approaches to improving the mechanism of foreign trade regulation.

The application of methods and instruments of non-tariff regulation of foreign trade is caused by such factors as inhibiting the development of economic processes, such as:

- structural deformation of domestic production;
- low competitiveness of national goods and services;
- irrational structure of foreign trade;
- insufficient determination of directions and imperfection of economic mechanisms of entering the global economy;
- ensuring the economic security of Ukraine in the conditions of globalization.

Therefore, the development and improvement of non-tariff regulation instruments is an urgent problem today.

In the scientific and specialized literature, much attention is paid to the issues of customs and tariff regulation of foreign economic activity. Thus, it should be noted the works of V. Babak, V. Golomovzov, I. Dakhna, S. Dvignun, N. Korneva, L. Pankova and others. The authors pay attention to the interpretation of the concept of non-tariff regulation and to define different approaches to its classification, but these approaches differ. There is also no single approach to determining the effectiveness of non-tariff regulation. The purpose of the article is to determine the effective methods and instruments of non-tariff regulation of foreign economic activity on the basis of domestic and international experience.

The legislation of Ukraine defines foreign economic activity as the activity of subjects of economic activity of Ukraine and foreign subjects of economic activity, built on the relationship between them, which takes place in the territory of Ukraine and beyond its borders [1, p. 1].

Today, foreign economic activity is becoming increasingly important factors in the development of the national economy and economic

stabilization of Ukraine. State regulation of foreign economic activity is an objective necessity.

In modern conditions the state influences practically all spheres of world economic relations, in particular on the state of currency and credit relations, on the scale and directions of the international movement of capital, technologies, on the structure of international commodity flows, etc. Given the multifaceted nature of the regulation of foreign trade relations, the term "non-tariff measures" has the meaning that includes restrictions on production and exports, export subsidies or measures with a similar effect that limit not only imports [2, p. 102].

Currently, there are a large number of methods and measures for implementing state regulation of foreign economic activity. Among these methods are two major groups: direct and indirect. Direct methods include administrative (quotas, licensing, customs duties). The collateral is based on the use of tools such as lending, insurance, subsidizing, taxation of foreign trade agents. They are capable of exerting a stimulating restrictive influence on the volumes and directions of foreign economic costs of production and profits. By its nature, the measures of non-tariff regulation are quite diverse.

Thus, the mechanism for regulating foreign economic activity is not a stable set of measures, forms and methods. Like all common phenomena, it is subject to obvious changes. When reforming socio-economic and political conditions, the functioning of society from an arsenal of regulatory means may disappear outdated and new elements emerge [4, p. 105].

The main mechanism for reducing the use of non-tariff instruments and the strict regulation of rules and procedures for their use in the interests of international trade development are multilateral international forums and organizations, including the WTO, the Organization for Economic Cooperation and Development, the Asia-Pacific Economic Cooperation, the United Nations International Conference on Trade and Development (UNCTAD) and the United Nations Economic Commission for Europe.

In the global system of lower tariff rates, aggravated international competition and the global economic crisis have led to the activation of non-tariff protectionism. As a result, particularly developed countries have expanded the practice of using non-tariff means that discriminate against the activities of their trading partners. Such practices can lead to trade wars that adversely affect world trade as a whole and may impede further recovery of the world economy. Therefore, the WTO should contribute to the avoidance of non-tariff protectionism with negative macroeconomic consequences.

Improvement of the system of non-tariff regulation of foreign economic activity should be carried out in the following directions:

- clear definition of the objects and objects of the non-tariff system, its principles;

- legislative delimitation of the non-tariff system from other relatives in terms of forms and goals of activities;
- review of the system of authorities implementing non-tariff regulation measures, legislative consolidation of their exhaustive list and legal status, elimination of duplication;
- development of the mechanism of interaction of bodies that form the non-tariff system, both among themselves and with other state bodies;
- improvement and legislative consolidation of proceedings in matters of non-tariff regulation;
- strengthening the accountability of officials to whom the authorization is granted to applicants;

Thus, the choice of a legally enforced system of non-tariff measures for regulating foreign economic activity in accordance with WTO requirements aimed at liberalization of international trade is of great importance for the formation of the state foreign economic policy. A perfect strategy for the development and implementation of a system of non-tariff regulation of foreign economic activity should be based on an assessment of the balance of benefits and costs for the economy of the state, taking into account national interests with a focus on the national manufacturer and consumer, their support and protection. And the effective implementation of such a strategy must be ensured by a strong vertical execution public authorities with powers in this field and a system of legal norms that would define the mechanism of non-tariff regulation and ensure proper enforcement their duties specified by the authorities.

References:

1. Law of Ukraine "On Foreign Economic Activity" of 16.04.1991 as amended 03/01/2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
2. Shcherbatiuk NV Classification of measures of non-tariff regulation. *Current Problems of Economy*.2016. №7. P. 101-108.
3. TV Korneva, Necessity to define the concepts of tariff and non-tariff regulation measures when moving goods across the customs border of Ukraine. *Customs*. 2015.
4. SM Engine Modern scientific and theoretical foundations of state regulation of foreign trade operations. *Economy and State*. 2015. №10. P. 105-107.
5. Foreign economic activity: training. tool. / per row Doctor of Economics, prof. I.I. Dakhna.- K.: Center for Educational Literature, 2014.-360 p.

Т.М. Болотова, канд. екон. наук, доц. (*ХТЕК КНТЕУ, Харків*)

І.В. Руденко, канд. екон. наук, доц. (*ХТЕК КНТЕУ, Харків*)

О.І. Печенка (*ХДУХТ, Харків*)

ДОСВІД США У РЕАЛІЗАЦІЇ ГОЛОВНИХ ПРОБЛЕМ ПОДОЛАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Сталий розвиток кожної країни є негативним показником її розвитку. Тільки у вересні 2017 року Уряд України представив Національну доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна», яка визначає базові показники для досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР). У доповіді представлені результати адаптації 17 глобальних ЦСР з урахуванням специфіки національного розвитку.

США задовго до того, як Україна почала звертати увагу на ці питання займалися вирішенням цієї проблеми, тобто подолання сталого розвитку країни. Політики, що займаються проблемами сталого розвитку США та інших країн ООН, ще у 1992 році у Ріо-де-Жанейро погодилися розробити та реалізувати національну стратегію сталого розвитку. Ціль подолання проблем сталого розвитку полягає у поліпшенні кола питань, пов'язаних з усіма базовими секторами економіки країни. До базових секторів економіки США відносяться такі елементи як: соціальна безпека, здоров'я населення країни, медичне обслуговування, освіта, сільське господарство, природні ресурси країни та питання навколишнього середовища. Задачами подолання сталого розвитку країни є оцінка зміни усіх цих показників за деякий період. Необхідно взаємопов'язати їх у деяку комбінацію, яка найбільш ефективно, з точки зору, економічних, екологічних, політичних та соціальних показників, з урахуванням необхідності впровадження інноваційних технологій допоможе країні досягти високого рівня розвитку.

Президентська рада з питань сталого розвитку визначила зв'язок стану навколишнього середовища і як наслідок – здоров'я громадян США, запропонувала шляхи забезпечення високої якості життя своїх громадян за допомогою забезпечення економічного процвітання країни, розглянула питання збереження природних ресурсів країни для забезпечення екологічних вигід для країни. Якщо зберігати природу, то це принесе дивіденди не тільки економічні, а й, насамперед, екологічні, що позитивно відобразяться на здоров'ї громадян країни та майбутніх поколінь. Велике значення приділялося питанням управління бізнесом та забезпечення комфортних умов для громадян та забезпечення здорового суспільства. Якщо суспільство є здоровим, то воно має

Сасоліна Н.В. Облік та оподаткування сільськогосподарських підприємств – єдиноплатників	179
Соколенко Л.Ф. Об'єкти бухгалтерського обліку бізнес-процесів управління матеріально-технічною та ресурсною базою керуючих компаній у сфері ЖКГ	182
Чабанюк О.М. Напрями організації облікової роботи рекреаційних підприємств в умовах сталого розвитку	185
Чабанюк О.М., Лобода Н.О. Екологічний аудит та його організація у напрямі сталого розвитку суспільства	187
Чернікова І.Б., Чернікова Г.С., Кириленко М.В. Методи цілеспрямованого (проактивного) формування собівартості в обліковій стратегії менеджменту	189
Чумак О.В., Мельничук М.О. Соціально відповідальна політика торговельного підприємства в контексті облікового забезпечення	192

Секція 4 МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Golykova Y., Velychko K. International migration processes in the context of globalization challenges	194
Koshulko O. Intellectual migration from Ukraine and sustainable economic growth: exploring trends	197
Sasinovich H. Legal regulation of waste treatment in the Republic of Belarus and in the European Union	199
Shenogolets A., Velychko K. Non-tariff regulation of foreign trade activities in Ukraine	202
Болотова Т.М., Руденко І.В., Печенка О.І. Досвід США у реалізації головних проблем подолання сталого розвитку країни	205

Наукове видання

**МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали I Міжнародної
науково-практичної конференції**

23 квітня 2020 р.

Видано в авторській редакції

Відповідальні за випуск: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена,
О.М. Жданович

Комп'ютерна верстка: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена

План 2020 р. поз. 5

Підп. до друку 21.04.2020 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Ум. друк. арк. 16,1. Тираж 100 прим.

Видавець і виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4417 від 10.10.2012 р.